

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР
ХҮНИЙ ЭРХИЙГ ХАНГАХ ҮНДЭСНИЙ ХОРООНЫ
ТОГТООЛ

2023 оны 03 сарын 24 өдөр

Дугаар 01

Улаанбаатар хот

Журам батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 350 дугаар тогтоол, "Хүний эрхийг хангах Үндэсний хорооны ажиллах журам"-ын 1.2, 2.7-д заасныг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1."Орон нутаг дахь хүний эрхийн төлөв байдлыг тайлагнах, илтгэх журам"-ыг хавсралт ёсоор баталсугай.

2.Журмын хэрэгжилтийг зохион байгуулж, аймаг, нийслэл дэх хүний эрхийн төлөв байдлыг тайлагнах, илтгэх үйл ажиллагаанд мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө өгч, дэмжиж ажиллахыг Хүний эрхийг хангах Үндэсний хорооны Ажлын алба (Б.Болорсайхан)-нд даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН САЙД,
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА,
ХҮНИЙ ЭРХИЙН ХАНГАХ
ҮНДЭСНИЙ ХОРООНЫ ДАРГА

Д.АМАРБАЯСГАЛАН

000003

Хүний эрхийг хангах Үндэсний хорооны
2023 оны 03 дугаар сарын 24-ны өдрийн
01 дугаар тогтоолын хавсралт

ОРОН НУТАГ ДАХЬ ХҮНИЙ ЭРХИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫГ ТАЙЛАГНАХ, ИЛТГЭХ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл 10609 9023010224 5498449

1.1.Орон нутаг /аймаг, нийслэл/ дахь хүний эрхийн төлөв байдлын талаар тайлан боловсруулах, тайлагнах, илтгэх, үнэлэх, сурталчлах үйл ажиллагаанд энэ журмыг баримтлана.

1.2.Тайлан, илтгэлийн зорилго нь төрийн бодлого, төлөвлөлт, үйл ажиллагааны гүйцэтгэл, үр дүн, үр нөлөө нь хүний эрхэд суурилсан эсэхийг үнэлэх, сайжруулах, хүний эрхийг хангахад оршино.

1.3.Хүний эрхийн төлөв байдлыг тайлагнах, илтгэхэд дараахь зарчмыг баримтална:

1.3.1.шударга, хараат бус байх;

1.3.2.тайлан, илтгэл нээлттэй, тэдгээрээс гаргасан дүгнэлт, зөвлөмж нь ил тод байх;

1.3.3.тайлан, илтгэл нь шалгуур үзүүлэлт, тоо баримт, судалгаа, шинжилгээнд үндэслэсэн байх;

1.3.5.тайлан, илтгэлийн дүгнэлт нь үйл ажиллагааны үр дүн, үр нөлөөг тодорхойлсон, нотлогдохуйц байх;

1.3.6.тайлан, илтгэлд тусгасан мэдээллийн үнэн зөв байдлыг холбогдох захиргааны байгууллага, удирдах албан тушаалтан хариуцах.

Хоёр.Хүний эрхийн төлөв байдлыг тайлагнах, илтгэх үйл ажиллагааны зохион байгуулалт

2.1.Хүний эрхийг хангах үндэсний хорооны ажлын алба /цаашид "Ажлын алба" гэх/ нь аймаг, нийслэл дэх хүний эрхийн төлөв байдлыг тайлагнах, илтгэх ажлыг улсын хэмжээнд нэгдсэн удирдлага, зохицуулалт, мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөөгөөр хангах, дэмжлэг үзүүлэх ажлыг хариуцна.

2.2.Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга харьяалах нутаг дэвсгэрийн хэмжээний хүний эрхийн төлөв байдлыг тайлагнах, илтгэх ажлыг хариуцна.

2.3.Сум, дүүрэг, баг, хорооны Засаг дарга хүний эрхийн төлөв байдлын тайланг аймаг, нийслэлийн Засаг даргад тухайн жилийн 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн дотор хүргүүлнэ.

2.4.Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга харьяалах нутаг дэвсгэрийн хэмжээний хүний эрхийн төлөв байдлын тайланг нэгтгэн тухайн жилийн 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор Ажлын албанд хүргүүлнэ.

2.5.Хүний эрхийн төлөв байдлыг Хүний эрхийг хангах Үндэсний хороонд тайлагнах, илтгэхэд Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга оролцоно. Шаардлагатай тохиолдолд сум, дүүрэг, баг, хорооны Засаг дарга нарыг оролцуулж, тайланг илтгэх асуудлыг Ажлын албаны дарга Хүний эрхийг хангах Үндэсний хорооны даргатай зөвшилцөн шийдвэрлэнэ.

2.6.Ажлын алба орон нутаг дахь хүний эрхийн төлөв байдлын тайланг хянан үзэж, дүнг Хүний эрхийг хангах Үндэсний хорооны хуралдаанд тухай бүр танилцуулна.

2.7.Хүний эрхийг хангах үндэсний хороо /цаашид "Үндэсний хороо" гэх/-ны дарга орон нутаг дахь хүний эрхийн төлөв байдлын талаарх тайлан илтгэх хугацааг тогтооно.

2.8.Хүний эрхийн төлөв байдлын тайланд үнэлгээ хийж, дүгнэлт гаргах, зөвлөмж өгөх Ажлын хэсгийг Үндэсний хорооны даргын шийдвэрээр байгуулна. Ажлын хэсгийг Үндэсний хорооны Нарийн бичгийн дарга ахалж, төрийн болон төрийн бус, олон улсын байгууллагын мэргэшсэн шинжээчдээс бүрдсэн 21 хүртэлх хүний бүрэлдэхүүнтэй байна.

Гурав. Тайланг боловсруулах

3.1. Тайланг Монгол Улсын Үндсэн хууль, бусад хууль тогтоомж, хүний эрхийн олон улсын гэрээний хүний эрх, эрх чөлөөтэй холбоотой зүйл, заалтыг мөрдлөг болгон Хүний эрхийн Үндэсний Комисс, төрийн бус байгууллагууд, хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгж, байгууллагуудтай ажилласан сайн туршлагыг тусган энэ журмын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан загварын дагуу боловсруулна.

3.2.Тайланд дараахь агуулга, хэлбэрээр дор дурдсан асуудлыг тусгасан байна:

3.2.1.тайлангийн эхний бүлэгт тус тайланг боловсруулсан үйл явц, хүний эрх, эрх чөлөөг хангах үндэсний чадавхийг дээшлүүлэхэд хувь нэмэр оруулж, хүний эрхийг хангах үндэсний механизмийг хэрхэн дэмжиж ажилласан мэдээллийг 5 хүртэлх хуудас буюу 12'000 тэмдэгтэд багтаах;

3.2.2.тайлангийн хоёрдугаар бүлэгт хүний суурь эрхийг хангасан үйл ажиллагааг (а) Хүний хувийн эрх чөлөө, (б) улс төрийн эрх, эрх чөлөө, (в) Өмчлөх эрх, (г) Нийгэм, соёлын эрх, (д) Тусгай хэрэгцээ, онцлог эрх ашиг бүхий бүлгийн эрх гэсэн дэд бүлэгт хуваан 20 хүртэлх хуудас буюу 35'000 тэмдэгтэд багтаах;

3.2.3.тайлангийн гуравдугаар бүлэгт нэгээс дөрөв хүртэлх жил үргэлжилж байгаа хүний эрхийн зөрчлийн асуудлыг тусгайлан бэлдэж 5 хүртэлх хуудас буюу 12'000 тэмдэгтэд багтаах;

3.2.4.тайлангийн дөрөвдүгээр бүлэгт санал, дүгнэлтээ 3 хүртэлх хуудас буюу 9'000 тэмдэгтэд багтаах.

3.3.Тайланг боловсруулж, Ажлын албанд илгээхийн өмнө тухайн салбарын мэргэшсэн, хүний эрхийн чиглэлээр дагнасан, орон нутгийн, үндэсний, олон улсын түвшинд ажилладаг төрийн бус байгууллагын төлөөлөлд танилцуулж, хэлэлцүүлэн, тэдгээрийн санал, шүүмжийг тусгасан байна.

3.4.Энэ журмын 3.3-т заасан төрийн бус байгууллагын зүгээс аймаг, нийслэлийн тайлантай холбогдуулан зэрэгцээ тайлан илгээж болно. Энэ тохиолдолд 3.2.1-3.2.4-т заасан агуулгад тавих шаардлагын дагуу 5 хүртэлх хуудас буюу 12'000 тэмдэгтэд багтаасан тайланг бэлтгэнэ.

3.5. Төрийн бус байгууллагууд нэгдэж зэрэгцээ тайлан илгээх тохиолдолд 10 хүртэлх хуудас буюу 17'000 тэмдэгтэд багтаана.

3.6.Тайлан боловсруулахдаа Ажлын албанаас арга зүйн заавар, зөвлөгөө авч болно.

3.7.Төрийн бус байгууллага зэрэгцээ тайлангаа аймаг, нийслэлийн тайланг хэлэлцэх хугацаанаас 14 хоногийн өмнө Ажлын албанд ирүүлсэн байна.

Дөрөв. Тайлагнах илтгэх үйл ажиллагаа

4.1.Хүний эрхийн төлөв байдлын тайланг илтгэх үйл ажиллагааг Ажлын алба зохион байгуулна.

4.2.Хүний эрхийн төлөв байдлын тайланг илтгэх үйл ажиллагаа дараахь дарааллаар явагдана:

4.2.1.аймаг, нийслэлийн Засаг дарга хүний эрхийн төлөв байдлын тайланг хэлэлцэхэд биечлэн оролцож, өөрийн тайлангаа 15 минутын хугацаанд илтгэнэ.

4.2.2.Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын тухайн аймаг, нийслэл дэх төлөөлөл орон нутаг дахь хүний эрхийн төлөв байдлын тайлантай холбоотой байр сууриа тус бүр 5 минутын хугацаанд илтгэнэ.

4.2.3.төрийн бус байгууллага тус бүр байр сууриа 5 минутын хугацаанд илтгэнэ.

4.2.4.илтгэлийн дараа илтгэгчээс тус бүр 2 минут энэ журмын 2.8-д заасан Ажлын хэсгийн гишүүд асуулт асууна.

4.2.5.Илтгэгч нийт асуултад 10 минут бэлдэж, 20 минутад багтаан хариулна.

4.2.6.Ажлын хэсгийн гишүүд тайланд өгөх санал, зөвлөмжөө тус бүр 2 минут хэлнэ.

4.3.Ажлын нэг өдөрт дөрөв хүртэлх хүний эрхийн төлөв байдлын тайланг хэлэлцэнэ.

4.4.Хүний эрхийн төлөв байдлын тайлан, илтгэх үйл ажиллагааг зохион байгуулсны дараа Ажлын алба Хүний эрхийн төлөв байдлын нэгдсэн тайланг дүгнэлт, зөвлөмжийн хамт 21 хоногийн дотор Үндэсний хорооны даргад танилцуулж, олон нийтэд мэдээлнэ.

Тав. Тайланг үнэлэх, эрэмбэлэх, үр дүнг тайлагнах

5.1.Ажлын хэсэг аймаг, нийслэл дэх хүний эрхийн төлөв байдлын тайланд 1-100 гэсэн оноог дараахь үзүүлэлтээр өгнө:

- 5.1.1. хэлбэрийн шаардлага (1-10 хүртэл оноо);
- 5.1.2. хүний эрхийн талаарх сайн туршлага (1-10 хүртэл оноо);
- 5.1.3. олон талын оролцоо (1-10 хүртэл оноо);
- 5.1.4. хүний эрхийн зөрчлийн баримтжуулалт (1-10 хүртэл оноо);
- 5.1.5. арга зүйн зөвлөгөө, дэмжлэг (1-10 хүртэл оноо);
- 5.1.6. иргэний орон зай (1-10 хүртэл оноо);
- 5.1.7. эгэх хариуцлага (1-10 хүртэл оноо);
- 5.1.8. ялгаварлан гадуурхалт (1-10 хүртэл оноо);
- 5.1.9. хүртээмж, саадгүй байдал (1-10 хүртэл оноо);
- 5.1.10.мэдээллийн бэлэн байдал, ашиглалт (1-10 хүртэл оноо).

5.2.Ажлын хэсгийн гишүүд энэ журмын 2 дугаар хавсралтаар баталсан Үнэлэх хуудсын дагуу оноо тавьж, үнэлнэ.

5.3.Тайланг нийлбэр оноогоор эрэмбэлэн жагсаана.

5.4.Оноо тэнцсэн тохиолдолд оноо өгсөн тайлангийн агуулга, энэ журмын 5.1.6-5.1.10-т заасан үзүүлэлтийн онооны эрэмбийг харгалзан жагсаана.

5.5.Аймаг, нийслэл дэх хүний эрхийн төлөв байдлын тайланд өгсөн дүгнэлт, зөвлөмжийг Ажлын хэсэг Үндэсний хорооны болон Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулна.

Зургаа. Хүний эрхийн төлөв байдлын тайлангийн дүгнэлт, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх, сурталчлах

6.1. Бүх шатны Засаг дарга хүний эрхийн төлөв байдлын тайланд өгсөн зөвлөмж, дүгнэлтийн дагуу холбогдох арга хэмжээг авч, дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

6.1.1.орон нутаг дахь хүний эрхийн төлөв байдлын чиглэлээр өндөр оноо авсан сайн туршлагыг түгээн дэлгэрүүлэх, хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр олон нийтийн хүртээл болгох, соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

6.1.2.тайлангийн дүгнэлт, зөвлөмжийн дагуу үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх чиглэлээр сургалт зохион байгуулах;

6.1.3.харьяалах нэгж, байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх талаар үүрэг, чиглэл өгөх, шаардлагатай тохиолдолд зохих удирдамжийн дагуу газар дээр нь хяналт шалгалт хийж, дүгнэлт гаргах.

6.2.Тайлангийн дүгнэлт, зөвлөмжид үндэслэн хүний эрхийг хангах талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх, шаардлагатай бусад арга хэмжээ авах үйл ажиллагааг бүх шатны Засаг дарга хариуцан зохион байгуулна.

Долоо. Бусад зүйл

7.1. Аймаг, нийслэл дэх хүний эрхийн төлөв байдлын үнэлгээний дүнгээр хоёр удаа хангалтгүй үнэлгээ авсан Засаг даргад хариуцлага тооцуулах саналыг Үндэсний хорооны дарга зохих журмын дагуу Ерөнхий сайдад хүргүүлнэ.

7.2. Засаг дарга хүний эрхийн төлөв байдлын тайлан, үнэлэх ажлыг хийх, эрдэмтэн, судлаачдыг татан оролцуулах, хэрэглэгчийн болон хөндлөнгийн үнэлгээ хийлгэх, сургалт зохион байгуулах, сургалтын материал, ном, товхимол, гарын авлага хэвлүүлэх зэрэг зардлыг жил бүрийн төсөвтөө тусган санхүүжүүлнэ.

----o0o----

"Орон нутаг дахь хүний эрхийн төлөв
байдлыг тайлагнах, илтгэх журам"-ын
1 дүгээр хавсралт

ТАЙЛАН БОЛОВСРУУЛАХ ЗАГВАР

ХҮНИЙ ЭРХИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Бүлэг тус бүрийг боловсруулахдаа Монгол Улсын Үндсэн хууль, бусад хууль, хүний эрхийн олон улсын гэрээний хүний эрх, эрх чөлөөтэй холбоотой зүйл, заалтыг мөрдлөг болгоно.

Нэгдүгээр бүлэг. Хүний эрхийг хангах үндэсний механизм

Хэлбэрийн шаардлага: 5 хүртэлх хуудас буюу зай аваагүй 12'000 тэмдэгт;

Агуулгын шаардлага: (а) Хүний эрх, эрх чөлөөг хангах үндэсний чадавхийг дээшлүүлэхэд хувь нэмэр оруулж, хүний эрхийг хангах үндэсний механизмийг хэрхэн дэмжиж ажилласан мэдээлэл; (б) Хүний эрх, эрх чөлөөг биелүүлэх чиглэлээр Хүний эрхийн Үндэсний Комисс, төрийн бус байгууллагууд, хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгж, байгууллагуудтай ажилласан сайн туршлага;

Хоёрдугаар бүлэг. Хүний суурь эрхийг хангасан үйл ажиллагаа

Хэлбэрийн шаардлага: 20 хүртэлх хуудас буюу зай аваагүй 35'000 тэмдэгт;

Агуулгын шаардлага: (а) Хүний хувийн эрх чөлөө, (б) улс төрийн эрх, эрх чөлөө, (в) Өмчлөх эрх, (г) Нийгэм, соёлын эрх, (д) Тусгай хэрэгцээ, онцлог эрх ашиг бүхий бүлгийн эрх;

Гуравдугаар бүлэг. Тулгамдсан хүний эрхийн зөрчил

Хэлбэрийн шаардлага: 5 хүртэлх хуудас буюу зай аваагүй 12'000 тэмдэгт;

Агуулгын шаардлага: Тухайн орон нутагт нэгээс дөрөв хүртэлх жил үргэлжилж байгаа төрийн алба хаагчийн тодорхой үйлдэл, эсвэл эс үйлдэхүйн улмаас үүссэн хүний эрхийн зөрчлийг баримтын хамт илтгэж бичнэ.

Дөрөвдүгээр бүлэг. Санал, дүгнэлт

Хэлбэрийн шаардлага: 3 хүртэлх хуудас буюу зай аваагүй 9'000 тэмдэгт;

Агуулгын шаардлага: Тухайн салбарын мэргэшсэн, хүний эрхийн чиглэлээр дагнасан, орон нутгийн, үндэсний, олон улсын түвшинд ажилладаг төрийн бус байгууллагын төлөөлөлд танилцуулж, хэлэлцүүлэн, тэдгээрийн санал, шүүмжийг тусгавал зохино. Тухайн орон нутаг дахь хүний эрхийн зөрчлийг арилгах алхам, шийдэх санал тусгаж, одоогийн нөхцөл байдлын талаар дүгнэн бичнэ.

Илтгэлийн бүлэгтэй холбоотой эшлэл, хавсралт, зураг, бусад нэмэлт мэдээллийг хэлбэрийн шаардлагад хамааруулан тооцохгүй.

ЗЭРЭГЦЭЭ ТАЙЛАН

Нэг төрийн бус байгууллага боловсруулах тохиолдолд:

Хэлбэрийн шаардлага: 5 хүртэлх хуудас буюу зай аваагүй 12'000 тэмдэгт;

Хоёр болон түүнээс дээш төрийн бус байгууллага нэгдэж боловсруулсан тохиолдолд:

Хэлбэрийн шаардлага: 10 хүртэлх хуудас буюу зай аваагүй 17'000 тэмдэгт;

Агуулгын шаардлага: Дээр дурдсан маягтын 1-3 дугаар бүлэгт заасан шаардлагатай адил байна.

Илтгэлийн бүлэгтэй холбоотой эшлэл, хавсралт, зураг, бусад нэмэлт мэдээллийг хэлбэрийн шаардлагад хамааруулан тооцохгүй.

"Орон нутаг дахь хүний эрхийн төлөв
байдлыг тайлагнах, илтгэх журам"-ын
2 дугаар хавсралт

ҮНЭЛЭХ ХУУДАС

Ажлын хэсгийн гишүүн:

Албан тушаал:

Орон нутаг дахь хүний эрхийн төлөв байдлын тайлан (1-100 оноо)

1.Хэлбэр болон агуулгын шаардлага хангасан байх (10 оноо):

*Тайлбар: Хуудас, зай аваагүй тэмдэгтийн тоо хэтрүүлээгүй бол 10 оноо өгнө.
Бүлэгт хэлбэрийн эсвэл агуулгын шаардлага хангаагүй тохиолдолд тус бүр 2.5 оноо
хасна.*

2.Хүний эрхийн талаарх сайн туршлага тусгасан байх (10 оноо):

*Тайлбар: (1) Хүний эрхийн Үндэсний Комисс, (2) Монголын хуульчдын холбоо, (3)
Монголын өмгөөлөгчдийн холбоо, (4) төрийн бус байгууллагууд, (5) хувийн хэвшлийн
аж ахуйн нэгж, байгууллагуудтай харилцан, сайн туршлага бий эсэхийг лавлан
тодруулсан байна. Аль нэг байгууллага, салбарыг орхигдуулсан тохиолдолд тус бүр
2 оноо хасна.*

3.Олон талын оролцоотой хэлэлцүүлсэн байх (10 оноо):

*Тайлбар: Тайланг илгээхийн өмнө тухайн салбарын мэргэшсэн, хүний эрхийн
чиглэлээр дагнасан, орон нутгийн, үндэсний, олон улсын түвшинд ажилладаг төрийн
бус байгууллагын төлөөлөлд танилцуулаагүй бол 3, хэлэлцүүлээгүй бол 3,
тэдгээрийн санал, шүүмжийг тусгаагүй бол 4 оноо хасна.*

4.Хүний эрхийн зөрчлийг баримтжуулан тусгасан байх (10 оноо):

Тайлбар: Ямарваа нэгэн ялгаварлан гадуурхах, хүчирхийлэх, эрх мэдэл, албан тушаалаа урвуулан ашигласан, эсвэл бусдын буруутай үйл ажиллагааны талаар тоон мэдээлэл бэлдэн өргөдөл гомдол хүлээн авч, хүний эрхийн хяналт-шалгалт, дүн шинжилгээ хийх, баримтжуулах арга хэмжээ авсан байна.

5.Хүний эрхийг хангах Үндэсний хорооны Ажлын албанаас арга зүйн заавар, зөвлөгөө авсан байх (10 оноо)

Тайлбар: Тус Ажлын албаны зүгээс ямарваа нэгэн заавар, зөвлөгөө аваагүй тохиолдолд 5, тайлан хэлэлцэх хугацаанаас 14 хоногийн өмнө илгээгээгүй тохиолдолд 5 оноо хасна. Төрийн бус байгууллага тайлан хэлэлцэх хугацаанаас 14 хоногийн өмнө илгээгээгүй тохиолдолд 5 мин илтгэх боломжгүй болно.

6.Иргэний орон зайг тэлэх (10 оноо):

Тайлбар: Төрийн алба хаагч, эрх мэдэлтэн, албан тушаалтны зүгээс үг хэлэх, байр суурь, үзэл бодлоо илэрхийлэх, эвлэлдэн нэгдэх, жагсаал, цуглаан хийх эрх, эрх чөлөөг хязгаарласан шийдвэр гаргаагүй байх; утга учиртай, үр дүнтэй оролцох, өмнө нь оролцож байгаагүй нийгмийн бүлгийг татан оролцуулсан байх; хууль дээдлэх ёсыг чанд баримталсан байхад анхаарна.

7.Эгэх хариуцлагатай ажиллах (10 оноо):

Тайлбар: Иргэд, олон нийт сайн дураар төрийн үйлчилгээг сайжруулах, хүний эрх, эрх чөлөөг эдлүүлэх, үүрэг хүлээгч этгээдийн хариуцлагыг нэмэгдүүлэх үүднээс бүтээлчээр оролцох (шүүмжлэх биш), баримт нотолгоонд тулгуурлах (эгэх хариуцлагын арга хэрэгсэл ашиглах), хэрэгжилт, хяналтын чиглэлээр хамтрах (зөрчилдөх биш) замаар олон төрлийн оролцогч талуудын, ялангуяа ашиг шим хүртэгчдийн харилцан түншлэл (хүүхэд, охид, эмэгтэйчүүд, залуучууд, хөгжлийн бэрхшээлтэй, шилжин суурьшсан, ядуу, ахмад настан иргэд, төрийн байгууллага, иргэний нийгмийн байгууллага гэх мэт) эргэх холбоог бий болгох итгэл үнэмшил, бодит шаардлага дээр тулгуурласан эсэхийг анхаарна.

8.Ялгаварлан гадуурхалт (10 оноо):

Тайлбар: Олон нийтийн дунд мэдлэг, ойлголтын зөрүүг санаатай үүсгэсэн, бусдыг адлах, хавчих, гадуурхах үйлдлийг хөхиүлэн дэмжсэн, нийгмийн бүлгийг шийдвэр гаргах, нөөц хуваарилахад оролцуулахгүй ажиллаж хэвшсэн, ямарваа нэгэн хэвшмэл үзлийг бусдад тулгасан, олон нийтийн дунд ялгавартай, тэгш бус, гадуурхсан харилцааг бэхжүүлсэн, түгээсэн эсэхийг анхаарна.

9.Хүртээмж, саадгүй байдал (10 оноо):

Тайлбар: Хүүхэд, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүс, ахмад настан, түр хугацаанд чадвараа алдсан хүмүүст ээлтэй, аюулгүй, таатай, бусдын дэмжлэг, туслалцаагүй нийгмийн амьдралд оролцох мэдээллийн, орчны, нөөцийн хүртээмж бүрдүүлсэн эсэх, шаардлагатай тохиолдолд түр тусгай арга хэмжээ авах, аюулгүй байдлыг хангахад чиглэсэн бодлого боловсруулсан, шийдвэр гарсан эсэх, хувийн туслахын үйлчилгээ, бие даан амьдрах, ажиллах нөхцөл бүрдүүлсэн эсэхийг анхаарна.

10.Мэдээллийн бэлэн байдал, ашиглалт (10 оноо):

Тайлбар: Тухайн орон нутгийн эмзэг бүлгийн талаарх тоон мэдээлэл бэлэн байх, тэдгээр хүмүүст чиглэсэн төрийн үйлчилгээний үр дүнг хянаж-шинжилсэн, үнэлсэн, цаашид авах арга хэмжээг судалсан байх, тэдний тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэхдээ эдгээр мэдээллийн санг ашиглаж хэвшсэн эсэхийг анхаарна.

Нийт оноо:

Гарын үсэг:

Огноо: